

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Davida Hipšra a soudců Mgr. Lenky Krupičkové a Mgr. Michala Bobka v právní věci žalobce: **L. K.**, zastoupený Mgr. Davidem Oplatkem, advokátem se sídlem Buzulucká 678/6, Praha 6, proti žalovanému: **Ministerstvo práce a sociálních věcí**, se sídlem Na Poříčním právu 376/1, Praha 2, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 10. 6. 2020, č. j. 1 Ad 4/2020 - 43,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I.

[1] Rozhodnutím ze dne 21. 11. 2019, č. j. MPSV-2019/233143-911 (dále též „napadené rozhodnutí“) žalovaný změnil rozhodnutí Úřadu práce České republiky – krajské pobočky pro hl. město Prahu (dále též „správní orgán“) ze dne 10. 10. 2019, č. j. 1275437/19/AB (dále též „prvostupňové rozhodnutí“), kterým byla podle § 25 odst. 2 zákona č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, ve znění pozdějších předpisů (dále též „zákon o státní sociální podpoře“), odejmuta dávka státní sociální podpory na bydlení ode dne 1. 6. 2019. Žalovaný změnil rozhodnutí správního orgánu tak, že ve výroku zároveň odkázal na § 61 odst. 2 a § 52 zákona o státní sociální podpoře.

II.

[2] Proti napadenému rozhodnutí podal žalobce žalobu k Městskému soudu v Praze (dále též „městský soud“), který ji shora označeným usnesením dle § 46 odst. 1 písm. b) s. ř. s. odmítl (dále též „napadené usnesení“). Žalobce tvrdil, že mu napadené rozhodnutí

bylo doručeno dne 5. 12. 2019 a ke svému tvrzení přiložil kopii obálky, z níž mělo vyplývat, kdy mu bylo napadené rozhodnutí doručeno. Městský soud zjistil, že podle doručky založené ve správním spise mu bylo napadené rozhodnutí doručeno už 27. 11. 2019. Napadené rozhodnutí si žalobce osobně vyzvedl a převzetí stvrdil vlastnoručním podpisem. Žalobce v průběhu soudního řízení netvrdil, že by měly být údaje na doručence založené ve správním spise nesprávné. Ani netvrdil, že podpis na této doručence není jeho, přičemž netvrdil ani jiné skutečnosti, které by zpochybňovaly její pravdivost. Městský soud odkázal na četnou judikaturu Nejvyššího správního soudu k problematice správnosti údajů uvedených na doručence a jejich významu (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 4. 2006, č. j. 2 Afs 158/2005 - 82, ze dne 7. 2. 2012, č. j. 8 As 97/2011 - 38 nebo ze dne 14. 7. 2017, č. j. 5 As 242/2016 - 27 a další). Z ní vyplývá, že pro doručky, jakožto soukromé listiny, neplatí presumpce jejich pravdivosti. Stačí věrohodně popřít její správnost účastníkem (musí existovat reálné objektivní pochybnosti). Pokud chtěl žalobce zpochybnit její správnost, musel nejprve sám unést důkazní břemeno tvrzení. Měl tedy předložit taková skutková tvrzení, která jsou skutečně způsobilá den doručení a údaje na doručence zpochybnit.

[3] Dle názoru městského soudu v daném případě břemeno tvrzení žalobce neunesl, neboť neuvedl žádné skutečnosti, které by byly způsobilé zpochybnit doručení napadeného rozhodnutí. Neuvedl ani žádné další skutečnosti podporující jeho tvrzení o doručení napadeného rozhodnutí až dne 5. 12. 2019. Pouze setrval na tvrzení, že „*podle doručky, zasláné soudu bylo poslední rozhodnutí doručeno žalobci dne 5. 12. 2019 (viz scan doručky)*“. Nadto městský soud podotkl, že na obálce je sice otištěno datum 5. 12., ale v důsledku špatné kvality razítka není zjevné, zda se jedná o rok 2019 nebo 2013. Doložená kopie dle městského soudu proto nemohla zpochybnit doručku založenou ve správním spise. Městský soud uzavřel, že se nepodařilo skutečnosti vyplývající ze správního spisu důvěryhodně zpochybnit a má za prokázané, že napadené rozhodnutí bylo žalobci doručeno dne 27. 11. 2019.

III.

[4] Proti usnesení městského soudu podal žalobce (dále též „stěžovatel“) kasační stížnost, a to z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s. Namítal, že je vysokého věku a má za to, že údaj na doručence, kterou předložil spolu s žalobou je údajem o doručení napadeného rozhodnutí. Je přesvědčen, že žaloba proti napadenému rozhodnutí byla podána včas a řádně a měla být projednána. Z uvedených důvodů navrhuje zrušení napadeného usnesení a vrácení věci městskému soudu k dalšímu řízení, neboť k odmítnutí žaloby nebyly dány zákonné důvody.

[5] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti pouze stručně uvedl, že dle doručky založené ve správním spise bylo napadené rozhodnutí stěžovateli doručeno dne 27. 11. 2019 a lhůta pro podání žaloby proto uplynula již dne 27. 1. 2020. Setrává na názoru, že žaloba ze dne 5. 2. 2020 byla podána opožděně, a navrhuje zamítnutí kasační stížnosti jako nedůvodné.

IV.

pokračování

[6] Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[7] Kasační stížnost není důvodná.

[8] Nejvyšší správní soud přezkoumal kasační stížností napadené usnesení městského soudu v rozsahu a z důvodů stěžovatelem uplatněných. Napadeným usnesením byla odmítnuta žaloba pro opožděnost. Jelikož kasační stížnost nesměřuje proti meritornímu rozhodnutí městského soudu, nemůže se ani Nejvyšší správní soud zabývat věcí samou. Nejvyšší správní soud je oprávněn toliko zkoumat, zda městský soud postupoval správně, pokud žalobu stěžovatele odmítl, aniž by se jí věcně zabýval.

[9] Podle § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s., *nestanoví-li tento zákon jinak, soud usnesením odmítne návrh, jestliže návrh byl podán předčasně nebo opožděně.*

[10] V posuzovaném případě městský soud odmítl podanou žalobu pro její opožděnost na základě § 46 odst. 1 písm. b) s. ř. s. Žalobu je ve správním soudnictví třeba podat do dvou měsíců poté, kdy bylo rozhodnutí žalobci oznámeno doručením písemného vyhotovení nebo jiným zákonem stanoveným způsobem, nestanoví-li zvláštní zákon lhůtu jinou (§ 72 odst. 1 s. ř. s.). Nejvyšší správní soud předesílá, že včasnost žaloby je jednou z nutných podmínek věcné projednatelnosti žaloby, a soud musí skutečnosti rozhodné pro závěr o včasnosti nebo opožděnosti žaloby zkoumat vždy z úřední povinnosti. Je-li v této souvislosti třeba skutkového zkoumání, provede veškeré potřebné důkazy tak, aby byl řádně zjištěn skutkový stav věci. (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 3. 2008, č. j. 2 Azs 71/2006 - 82, ze dne 4. 8. 2005, č. j. 2 As 11/2005 - 72 a ze dne 5. 1. 2010, č. j. 2 Afs 87/2009 - 131).

[11] Podle ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu ten, kdo hodlá úspěšně zpochybnit doručení písemnosti, musí nejprve sám unést břemeno tvrzení. Musí předložit taková skutková tvrzení, která jsou skutečně způsobilá doručení a údaje na doručence zpochybnit tím, že vytvářejí věrohodnou verzi reality, podle níž předmětná zásilka doručena nebyla (srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 4. 2006, č. j. 2 Afs 158/2005 - 82, ze dne 29. 11. 2007, č. j. 1 Afs 7/2007 - 169 a ze dne 31. 3. 2010, č. j. 9 As 65/2009 - 61).

[12] Ve správním spise je založeno napadené rozhodnutí žalovaného spolu s doručenkou, z níž vyplývá, že byla obálka odeslána na adresu stěžovatele. Vzhledem k tomu, že při doručování poštovním doručovatelem dne 25. 11. 2019 nebyl stěžovatel zastižen, byla téhož dne písemnost uložena a připravena k vyzvednutí. Tato doručenka je v části „Prohlášení příjemce zásilky“ opatřena jménem stěžovatele, poznámkou, že se stěžovatel k převzetí dostavil osobně a předložil občanský průkaz a vlastnoručním podpisem s datem převzetí písemnosti 27. 11. 2019. Doručenka tak byla podle Nejvyššího správního soudu vyplněna řádně.

[13] Nejvyšší správní soud již v rozsudku ze dne 27. 4. 2006, č. j. 2 Afs 158/2005 - 82, uvedl, že poštovní doručenky jsou soukromou listinou, neboť neexistuje žádný právní

předpis, který by doručenkou ve správním řízení za veřejnou listinu prohlašoval. Skutečnost, že je doručenkou soukromou listinou, však neznamená, že by neměla žádnou důkazní sílu, tj. že by vůbec nebyla způsobilá prokázat doručení (obdobně viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 3. 2010, č. j. 9 As 65/2009 – 61).

[14] Městský soud konstatoval, že stěžovatel nezpochybnil údaje uvedené na doručence. Z kopie obálky není zjevné, jaká písemnost byla jejím obsahem. Stejně tak otisk razítka není perfektní a neosvědčuje stěžovatelova tvrzení. Při rozhodování vycházel z povahy doručenkou jako důkazního prostředku (který má určitou důkazní váhu), který prokazuje skutečnosti v ní uvedené. Jelikož tyto nebyly vyvráceny, důsledky neunesení důkazního břemene přičetl stěžovateli.

[15] Nejvyšší správní soud se musel zabývat tím, zda stěžovatel v průběhu řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného přestřel věrohodnou skutkovou verzi reality, která byla způsobilá zpochybnit údaje uvedené na doručence, a tím její důkazní sílu oslabit.

[16] Nejvyšší správní soud se ztotožňuje se závěry městského soudu. Je třeba uvést, že městský soud své rozhodnutí založil na tom, že stěžovatel nepředestřel věrohodnou verzi skutkové situace, proč mu nebylo doručeno už dne 27. 11. 2019. Jinými slovy ani nezpochybnil, že by onoho dne být doručeno mohlo, resp. by mohl reálně doručenkou podepsat (nijak nezpochybňoval její převzetí). Pouze tvrdil, že na obálce, kterou soudu poskytl je otisk razítka s datem 5. 12. 2019, a to bez dalšího považuje za datum doručení. Stěžovateli se tak nepodařilo s ohledem na shora uvedený požadavek zpochybnit údaje uvedené na doručence přestřelením jiné srovnatelně pravděpodobné verze reality. Obecné tvrzení, že o tom, že datum doručení odpovídá datu uvedenému na obálce, jejíž kopii k žalobě přiložil, nemůže obstát. Ani Nejvyššímu správnímu soudu proto nemohly objektivně vzniknout pochybnosti, že stěžovateli nebylo doručeno dne 27. 11. 2019. Poukaz na pokročilý věk stěžovatele nemůže nijak omluvit opožděné podání žaloby.

[17] Nejvyšší správní soud pro úplnost odkazuje na závěry vyslovené v rozsudku ze dne 31. 3. 2010, č. j. 9 As 65/2009 – 61, v němž soud vyslovil, že *„(p)okud chtěl žalobce zvrátit důkazní sílu doručenkou, nemohl tak učinit strohými a nekonkrétními námitkami. Mohl tak učinit pouze konkrétním a jednoznačným tvrzením o tom, kde se dne 24. 4. 2008 zdržoval a z jakých konkrétních důvodů nemohl doručenkou podepsat a zásilku převzít. Teprve takto přestřelená skutková verze žalobce se mohla stát předmětem dokazování ze strany správních orgánů, neboť pouze takováto skutková verze byla způsobilá vnést objektivní pochybnosti o řádném předvolání žalobce.“*

[18] Nejvyšší správní soud se nadto vyjádří k dílčí polemice městského soudu stran nejasného otisku razítka. Ačkoliv není otisk úplný, lze po bližším zkoumání předpokládat, že se jedná o datum 5. 12. 2019. Nejvyšší správní soud však má za to, že stěžovatel neosvědčil (a ani tomu nic nenasvědčuje), že uvedené datum je datum doručení. Pravděpodobně se jedná o vyznačení posledního dne úložní doby ze strany poskytovatele poštovních služeb, kdy následně bude písemnost vložena do poštovní schránky. Podle zásad doručování dle § 49 odst. 4 o. s. ř. *„Nevyzvedne-li si adresát písemnost ve lhůtě 10 dnů ode dne, kdy byla připravena k vyzvednutí, považuje se písemnost posledním dnem této lhůty za doručenou, i když se adresát o uložení nedozvěděl. Doručující orgán po marném*

pokračování

uplynutí této lhůty vhodí písemnost do domovní nebo jiné adresátem užívané schránky, ledaže soud i bez návrhu vyloučí vhození písemnosti do schránky. Není-li takové schránky, písemnost se vrátí odesílajícímu soudu a vyvěsí se o tom sdělení na úřední desce soudu.“ V posuzované věci by posledním dnem 10denní lhůty byl čtvrtek 5. 12. 2019 (lhůta počala běžet dnem následujícím po dni uložení písemnosti, tedy dne 26. 11. 2019).

[19] Městský soud se otázkou včasnosti žaloby dostatečně zabýval a zvažoval, nakolik je tvrzení stěžovatele způsobilé zpochybnit doručení napadeného rozhodnutí ke dni 27. 11. 2019. Dospěl přitom k závěru, že tvrzení stěžovatele ohledně doručení písemnosti jsou zcela obecná bez jakéhokoliv bližšího upřesnění a odůvodnění, a stěžovatel nepředložil žádnou verzi doručování, která by přesvědčivě odůvodnila jeho tvrzení o doručení ke dni 5. 12. 2019. Prostá kopie obálky přiložená k žalobě nemůže sama o sobě přesvědčivě zpochybnit doručenkou založenou ve správním spise, dle níž bylo stěžovateli napadené rozhodnutí prokazatelně doručeno.

[20] Nejvyšší správní soud se s tímto závěrem městského soudu zcela ztotožňuje. Městský soud postupoval správně, pokud žalobu odmítl jako opožděnou, neboť stěžovatel neprokázal, že mu rozhodnutí nebylo řádně doručeno dne 27. 11. 2019. Napadené usnesení není nezákonné ve smyslu ustanovení § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s.

[21] S poukazem na shora uvedené důvody Nejvyšší správní soud zamítl kasační stížnost jako nedůvodnou (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

[22] Soud rozhodl o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti podle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. za použití § 120 s. ř. s. Stěžovatel nebyl v řízení o kasační stížnosti úspěšný, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému, jemuž by jinak právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti příslušelo, soud náhradu nákladů řízení nepřiznal, protože mu v řízení o kasační stížnosti nevznikly žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 16. srpna 2022

Mgr. David Hipšr
předseda senátu